

Bogár László: Szklerotikus kapitalizmus

2012 március 01. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

értékelve

Még nincs

Mérték

Igen figyelemreméltó tanulmányt jelentetett meg Kenneth Rogoff ismert amerikai közgazdász, a Harvard egyetem tanszékvezető professzora, az IMF volt vezető közgazdásza.

(Ez utóbbi minősége azért fontos, mert láthatólag olyan személyről van szó, aki a globális hatalomgazdaság

legmagasabb csúcsait is megjárta, s a kapitalizmus iránti elkötelezettsége aligha vonható kétségbe.) A *Coronary Capitalism* című, most megjelent írásában azonban olyan átfogó és megrendítő kritikáját adja a globális kapitalizmus rendszerének, ami azt látszik bizonyítani, hogy a mai rendszer által képviselt létszerveződési móddal már legodaadóbb hívei is szembefordulnak. Méghozzá nem is akárhogyan!

Kenneth Rogoff ugyanis egy eddig talán kevésbé vizsgált oldalról ad megsemmisítő bírálatot arról a rendszerről, amelyet a globális és a hazai lokális térben továbbra is mindent meghatározó ultraliberális hívei változatlanul minden világok legjobbjának tartanak. A tanulmány címét, amely szó szerint Koszorúér-kapitalizmust jelent, közvetlenül és átvitt értelemben is használja érvelésében. Átvitt értelemben úgy, hogy a kapitalizmus egész rendszere végzetesen elaggott, szklerotikus, alkalmazkodásra képtelen, és valójában 2008 óta végzetes infarktusa van, amin láthatólag képtelen úrrá lenni.

És elsősorban azért képtelen úrrá lenni végzetesnek látszó betegségén, mert az egész komplex szabályozórendszere mondott csúdot látványosan. Mégpedig azért, mert benne olyan nagy hatalmú, ám veszedelmesen patológikus érdekegyezségek léteznek és működnek, amelyek a saját létüket is tagadják, és minden, létezésükre irányuló feltevést összeesküvés-elméletnek minősítenek.

A koszorúér-betegség nemcsak ebben az átvitt értelemben, hanem közvetlenül is megjelenik az írásban. Rogoff ugyanis már eddig is sejtett, de ebben a formában mégis megdöbbentő összefüggésekre irányítja a figyelmet. Szerinte egy olyan cinikus érdekszövetség irányítja a világ nagy részének egész táplálkozási rendszerét, amely

gigantikus profitját százmilliók tudatos megbetegítésére, sőt végső soron elpusztítására építi. Arról van szó, hogy a nagy élelmiszerláncok urai, együttműködve a globális média reklámmasinériájával, az élelmiszer-vegyészeti konglomerátumokkal és az egészségügyi rendszerek „betegségipari” hatalmasságaival, a korrupt és kollaboráns politikai oligarchia cinikus asszisztenciája mellett a nyugati világot – és főként az Egyesült Államokat – ma még felfoghatatlan mélységű reprodukciós katasztrófába hajszolja. A trükk valójában pofonegyszerű! A lehető legpusztítóbb, de nagy tömegben olcsón előállítható zsírok és szénhidrátokat olyan mesterséges adalékanyagokba „csomagolják”, amelyekkel szabályos „függőséget” idéznek elő emberek százmilliói esetében. A mindent elsöprő és mindent betöltő reklámkampányok „szükséglettermelő” rendszerei tudati (pontosabban tudatalatti) „sznyegbombázással” lerombolnak minden józan megfontolást, így a tökéletesen védtelenné vált fogyasztó esélytelenné válik. Különösen veszélyezteteti mindez a fiatalkorúakat.

A nyugati világban előállított élelmiszerek legalább húsz százaléka ezért már a gyártása pillanatában is veszélyes hulladéknak minősül, amit ráadásul végtelen cinizmussal elő is árul magáról, hisz az amerikai angol már régóta „junk food”, vagyis szemét kaja néven említi ezeket a tápláléknak látszó tárgyakat. Ahogy Rogoff írja, az Egyesült Államok felnőtt lakosságának legalább az egyharmada kórosan elhízott, és ami a leginkább vészjelző, hogy a gyerekek esetében az utóbbi harminc év során az elhízottak aránya megháromszorozódott, és egyre szédítőbb iramban nő. Mindez hihetetlen mértékben növeli a szív- és érrendszeri (koszorúér!) és a daganatos betegségek számát. Részben ezért is lehetséges az a képtelenség is, hogy miközben az Egyesült Államok egy főre jutó GDP-je tizenötször akkora, mint Kubáé, egy átlag kubai mégis három évvel tovább él, mint egy átlag amerikai.

Mindez már ma is iszonyú egészségügyi kiadásokat gerjeszt, de az előttünk álló évtizedek során igazi katasztrófává válhat. Ám mint arra Rogoff felhívja a figyelmet, miközben az érintett áldozatoknak mindez iszonyú testi-lelki szenvedés, plusz anyagi katasztrófa, az egészségügynek álcázott globális „betegségipari maffia” hatalmas profitot kaszálnak mindezen. („Mindegy, csak egészség legyen... meg betegség, mert abból élünk!”) A „köz” érdekeit megtestesíteni hívatott állam pedig néma marad. Cinkos némaságának a fő oka egyszerűen az, hogy nem mer szembeszállni az élelmiszer-óriások, a hatalmas reklámügynökségek és a „betegségipari” lobbifent leírt intim lezonzójával. Például azért nem, mert valójában ezek által prostituált „kitartottá” vált, nem szolgálja a felelősségére bízott emberi közösséget, hanem kiszolgáltatja azt a pusztító világerőnek. Márpedig, fejezi be gondolatmenetét Kenneth Rogoff, nincs más esély, hiszen csak az állam rendelkezik a legitim kényszer alkalmazásával, és itt bizony a kényszerítő erő – ha kell, az erőszak – alkalmazása elkerülhetetlen. Mégpedig azért, mert a dollárszázmilliárdokban mérhető csillagászati profitok vonzereje mindent szétroncsoló erővé vált, így csak a radikális újraszabályozás lehet az egyetlen lehetőség.

Szabályozni azonban csak az tud, aki nagyobb és erősebb, mint a „szabályozandó objektum”. Rogoff ugyan „szép, új világunk” legsötétebb oldalainak egyikére irányítja a figyelmet, de talán mégis reménykeltő, hogy egy ilyen kifogástalan pedigrellel rendelkező személy fordul szembe az egyébként valaha általa is támogatott hatalmi struktúrák pusztító erejével.

Bogár László - magyarhirlap.hu

[Tweet](#)

MAGYAR MENEDÉK KÖNYVESHÁZ

www.magyarmenedek.com

Ajánló